

TJÖRNS KOMMUN
kommun@tjorn.se

2024-06-20

1 (20)

Dnr- SI 2023:9276

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Rönnäng skola i
Tjörns kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Rönnäng skola* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Rönnäng skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa en organisation för samverkan och utveckling av verksamheten där ett kollegialt lärande sker.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver tydliggöra och synliggöra syftet med olika arbetsuppgifter så att eleverna får möjlighet att förstå och reflektera över vad de lärt sig och varför.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt avseende studiero, i delaktighet med samtliga elever.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömning och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 januari 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:9276) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Rönnäng skola* leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorns uppföljning och analys av verksamheten behöver utvecklas. Rektorn följer upp vissa resultat men sällan undervisningens genomförande eller lärarnas förutsättningar att genomföra undervisningen, vilket gör att det även saknas en analys av verksamheten. Inte heller leder och styr rektorn ett strategiskt jämställdhetsarbete som syftar till att ge alla elever oavsett könstillhörighet samma förutsättningar att lära och utvecklas. Visserligen har rektorn skapat en struktur för samverkan genom olika typer av möten, men skolenhetens organisation är inte helt funktionell då mötenas syften och innehåll ofta är oklara för lärarna.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorns uppföljning och analys av verksamheten behöver utvecklas. Rektorn följer upp vissa resultat men det saknas en analys av verksamheten. Rektorn följer sällan upp undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar att genomföra undervisningen, och har därför inte den breda bild av verksamheten som behövs för att genomföra en analys. Av inkommen information samt av intervjuer framgår att rektorn tar del av lärarnas omdömen samt lektionsplaneringar i ett digitalt system för pedagogisk dokumentation. Rektorn följer inte upp eller analyserar kunskapsresultat och resultat av screeningar som genomförs. Rektorn genomför sällan lektionsbesök i syfte att följa upp undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Rektorn följer inte heller upp undervisningen i ämnen som genomförs på en annan skolenhet såsom språkval och hem- och konsumentkunskap. Lärarna uppger att de gör ett "pedagogiskt bokslut" vid vårterminens slut där lärarna reflekterar över resultat och undervisning. Detta skickas till rektorn men lärarna får inte någon återkoppling, exempelvis om rektorn ser att det finns behov av

förbättringsåtgärder. Granskningen visar således att rektorn inte tar ansvar för att följa upp och analysera verksamhetens resultat, såsom studieresultat, resultat gällande trygghet och studiero samt värdegrund. Skolinspektionen vill påtala vikten av att rektorn utvecklar sin uppföljning och skapar sig en bred bild av verksamheten samt analyserar skolenhetens resultat för att finna orsaker till varför resultaten ser ut som de gör och vidta förbättringsåtgärder utifrån det analysen visar.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete vid skolenheten. Av inskickad information samt av intervjuer framgår att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete där rektorn försäkrar sig om att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas samt vidtar vid behov åtgärder. Visserligen följer lärarna upp resultat utifrån kön, men rektorn följer inte upp resultaten ur ett könsperspektiv eller hur lärarna arbetar med jämställdhet i undervisningen. När det handlar om måluppfyllelse visar resultaten vid Rönning skola vårterminen 2023 att pojkars kunskapsresultat är lägre än flickornas. Skolenkäten från samma termin visar att pojkarna upplever lägre grad av stimulans, stöd, bemötande och inflytande än vad flickorna gör. Den enda förklaring av resultaten rektorn ger är att pojkar tenderar att ta mer plats än flickor. Rektorn uppger att hen förväntar sig att lärarna arbetar med detta genom att exempelvis försäkra sig om att det blir ett likvärdigt talutrymme mellan könen, men hen följer inte upp att det sker.

Ledning och organisation

Av granskningen framkommer att rektorn visserligen har skapat en struktur för samverkan genom olika typer av möten, men skolenhetens organisation är inte funktionell då mötenas syften och innehåll ofta är oklara för lärarna. Av intervjuer och inskickat material framkommer att rektorns organisation inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att samverka. Lärare önskar exempelvis mer tid för arbetslagen att samverka då den planerade mötestiden ofta ersätts av andra möten. Enligt lärarna är det också ofta oklart vad de olika mötena har för syften och innehåll. Specialläraren, specialpedagogen samt även logopeden samverkar med lärarna när det handlar om extra anpassningar eller om lärarna har behov av handledning gällande enskilda elever. Även resurspersonal och långtidsvikarier deltar och tar del av information om elever vid dessa handledningstillfällen, men det saknas forum för att utveckla undervisningen.

Granskningen visar att rektorns kunskap om det sker ett lärande i kollegiet är begränsad då rektorn inte i någon större utsträckning genomför lektionsbesök eller

deltar i möten med arbetslagen. Det utvecklingsarbete som lärarna hittills ägnat sig åt har inte utgått från identifierade verksamhetsbehov utan har främst utgått från uppgifter som rektorn har arbetat med i sin rektorsutbildning. Det handlar om kooperativt lärande och om relationellt ledarskap i klassrummet. Även om rektorn säger att förstelärarnas uppdrag är tydliga så uppger lärarna att såväl förstelärarnas som utvecklingsgruppens arbetsuppgifter är otydliga. När det gäller skolans arbets- och förhållningssätt uppger lärarna och elevhälsan att rutiner kring exempelvis frånvaro och dokumentation kring elevers kunskapsresultat fungerar tillfredsställande. Dock finns det lärare som önskar fortbildning kring betygssättning i det digitala systemet. Lärarna säger att rutiner kring extra anpassningar och särskilt stöd är tydliga då de får bra och tydligt stöd av representanter för elevhälsan. Granskningen visar att det finns lärare som undervisar i ämnen som de saknar behörighet i. Dessa lärare söker på eget initiativ stöd av behörig kollega eller stöd hos ämneskollegor utanför skolenheten då det på Rönnäng skola saknas tydliga rutiner och strukturer för att stödja obehöriga lärare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa en organisation för samverkan och utveckling av verksamheten där ett kollegialt lärande sker.

Av granskningen framgår att rektorns organisation inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att samverka. Dessutom är det ofta oklart vad de olika mötena har för syfte och innehåll. Det råder även otydlighet kring roller, mandat och ansvar.

Av skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektor ska, enligt läroplanen, ge lärare och annan personal den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ge dem möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt att lära av varandra för att utbildningen ska utvecklas.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar organisationen på skolenheten och organiserar verksamheten så att lärarnas samarbete främjas eftersom det är en viktig förutsättning för lärares professionella utveckling och lärande. Rektor behöver ha en helhetssyn kring skolans utvecklingsarbete, så att alla kompetenser som behövs finns med i detta arbete. Det handlar även om att lärarna kontinuerligt avsätter utvecklingstid och ser till att det är elevernas lärande och utveckling som är i fokus vid sådana möten. För att det ska kunna ske är det viktigt att rektorn ger lärarna rätt

förutsättningar för att kunna samverka med varandra. Det behöver också finnas tydliga mötesstrukturer med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningen, men också möjligheter för lärare och resurspersoner att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo. Forskning visar att framgångsrika skolor kännetecknas av att det finns en funktionell organisation kring lärarnas arbete där de kan samarbeta avseende undervisningen. Detta samarbete kan till exempel innebära att lärare planerar tillsammans, undervisar tillsammans, arbetar ämnesövergripande samt att lärare delar med sig av övningar och material. Rektorn har ansvar att sätta upp och kommunicera tydliga mål och förväntningar med fokus på elevers lärande, utifrån de behov som finns på skolenheten, så att det är elevers lärande som är i fokus i lärarnas samarbete. Det är också viktigt att rektorn ser till att olika grupper och funktioner (arbetslag, elevhälsa, arbetslagsledare, förstelärare etcetera) har tydliga roller och mandat, och att de samverkar med varandra för att främja undervisningen och elevernas lärande och utveckling.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Undervisningen anpassas i någon mån till de förutsättningar och behov som eleverna i den aktuella elevgruppen har och lärarna skapar viss motivation hos eleverna. Eleverna arbetar i huvudsak med samma uppgifter men lärare anpassar lärmiljön utifrån det eleverna behöver för att klara lektionens uppgifter. Elevers delaktighet i samt utvärdering av undervisningen är begränsad då lärarna inte arbetar metodiskt med det. Eleverna ges enstaka möjligheter att reflektera och utarbeta strategier för det egna lärandet. Undervisningen är till viss del strukturerad och i viss mån varierad och eleverna får i huvudsak ett individuellt lärarstöd. Dock tydliggör inte lärarna syftet med undervisningen, och det saknas sammanfattande avslut vid lektionerna.

Anpassning, motivation och stimulans

Granskningen visar att undervisningen i någon mån anpassas till de förutsättningar och behov som eleverna i den aktuella elevgruppen har och att lärarna skapar viss motivation hos eleverna. Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer att eleverna i huvudsak arbetar med samma uppgifter och nivån på uppgifterna är oftast densamma för alla elever. Representanter från elevhälsan uppger att de diskuterar extra anpassningar med lärarna men att utmaningar för att eleverna ska nå längre sällan diskuteras. Visserligen berättar eleverna att i matematik finns det flera böcker som eleverna kan arbeta med, beroende på kunskapsnivå, och vid tyst läsning kan eleverna välja böcker av olika svårighetsgrad, men extrauppgifterna är ibland lättare än de uppgifter alla ska hinna med. Lärarna uppger dock att det finns extra uppgifter av skiftande svårighetsgrad, men det framgår att det primära syftet med dessa är att skapa sysselsättning så att det inte uppstår oro när snabba elever blir klara med sina arbetsuppgifter eller att lärare hinner hjälpa elever som behöver stöd. Lärare planerar för anpassningar av lärmiljön utifrån vad eleverna behöver för att klara lektionens uppgifter. Vid några av lektionsobservationerna finns skärmar och hörselkåpor som vissa av eleverna använder sig av. För att skapa motivation och intresse uppger eleverna att lärarna stärker deras motivation och självförtroende genom att berömma och uppmuntra dem. Eleverna uppger att lärarna kan skapa motivation och intresse om de berättar om något ämne med inlevelse.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att elevernas delaktighet i samt utvärdering av undervisningen är begränsad. Eleverna får enstaka möjligheter att reflektera över det egna lärandet och utarbeta strategier för det. Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer visserligen att vissa elever har fått berätta vad de kan och vad de vill lära sig inför start av nytt arbetsområde men eleverna uppger att det sällan tas tillvara eller att de får vara med och ha synpunkter på vad och hur de ska arbeta. De kan i någon mån påverka arbetsform och typ av redovisning, vilket även lärarna uppger att elever kan påverka. Lärarna uppger dessutom att elever kan påverka val av innehåll i skriftliga uppgifter, om de ska läsa en fysisk bok eller lyssna/läsa via datorn, eller om eleverna ska skriva för hand eller använda datorn. Lärare uppger dock att vid de lektioner som Skolinspektionen observerade var eleverna inte delaktiga i planeringen gällande innehåll, arbetssätt eller arbetsform. Vid utvärdering är det primära, enligt lärarna, att eleverna utvärderar sin egen arbetsinsats. Eleverna utvärderar inte arbetssätt och arbetsform i någon högre grad eller hur läraren genomfört undervisningen, exempelvis om eleverna upplever att lärare förklarar uppgifter så att eleverna förstår vad de ska göra.

Granskningen visar vidare att eleverna ges enstaka möjligheter att reflektera och utarbeta strategier för det egna lärandet. Vid intervjuer och lektionsobservationer framkommer att eleverna får möjlighet att utveckla studieteknik vid bearbetning av texter. Lärarna berättar vidare att de kan ställa öppna frågor för att få igång elevernas tankar. Det kan vara frågor som handlar om vad eleverna tänker när de ser en bild eller vad de tror händer i en berättelse. Elever berättar vidare att det är okej att gissa och att inte kunna svaret. För att alla elever ska få möjlighet att reflektera arbetar eleverna ofta i par eller enligt metoden ensam, par och alla innan läraren ställer frågor om uppgiften. Lärare har dock uppmärksammat att eleverna behöver arbeta mer med studieteknik inför prov utifrån att några elever fick låga resultat på ett prov i ett naturorienterande ämne och att de därför inför ett kommande arbetsområde ska ha mer fokus på elevernas studiestrategier än vad lärarna tidigare har haft.

Struktur, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen till viss del är strukturerad och att den i viss mån varierar. Eleverna får i huvudsak individuellt lärarstöd. Dock tydliggör lärarna inte syftet med undervisningen, därtill saknas sammanfattande avslut. Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer att vid majoriteten av lektionerna får eleverna veta vad de ska göra under lektionen, dock saknas syftet med undervisningen, det vill säga att det av läraren tydliggörs varför eleverna ska arbeta med lektionens innehåll eller med olika arbetsmoment, därtill saknas sammanfattande avslut där läraren knyter an till lektionens syfte. Istället avslutas ofta lektionerna med att eleverna plockar ihop sitt material och lämnar klassrummet. Vid flertalet av lektionerna arbetar eleverna med olika arbetssätt och arbetsformer så att det blir en variation. Det kan exempelvis handla om att eleverna får uppdrag av läraren som de ska lösa för att sedan använda svaren i en skrivuppgift. Eleverna arbetar tillsammans i grupp, med sin axelkompis eller enskilt. De kan också arbeta enligt modellen enskilt, par och alla. Majoriteten av lärarna är aktiva i att hjälpa av eleverna att komma igång med uppgifterna. Lärarna går även runt och frågar eleverna hur det går, förklarar extra eller förtydligar vad en uppgift handlar om eller vad eleven/eleverna förväntas göra. Några elever berättar att de har röda och gröna kort som de lägger på sin bänk. Rött kort betyder att man vill ha hjälp. Eleverna har även blivit instruerade att hoppa över den uppgift man inte kan och vänta med den tills läraren kommer, eller fråga sin axelkompis om hjälp. Det framkommer dock av observationer att det vid några lektioner finns elever som inte arbetar aktivt med lektionens uppgifter. Dessa elever uppmärksammas inte alltid av läraren. Framför allt i slutet av några lektioner minskar elevernas koncentration och i några fall sitter elever sysslösa.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver tydliggöra och synliggöra syftet med olika arbetsuppgifter så att eleverna får möjlighet att förstå och reflektera över vad de lärt sig och varför.

Av granskningen framgår att undervisningen till viss del är strukturerad och eleverna vet vad de ska göra. Dock vet eleverna i lägre grad varför de ska lära sig olika saker. Därtill saknas sammanfattande avslut där läraren knyter an till lektionens syfte och genom detta möjliggör för eleverna att reflektera över lektionens innehåll samt över sitt eget lärande. Detta för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna.

Enligt skollagen syftar utbildningen till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja elevernas utveckling och lärande samt bidra till en livslång lust att lära. Enligt läroplanen ska läraren stärka elevernas vilja att lära. Läraren ska också organisera och leda arbetet så att eleven upplever att kunskap är viktig och meningsfull samt att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. I läroplanen betonas att undervisningen ska vara tydligt strukturerad för att eleverna ska kunna ta till sig och bearbeta kunskaper på ett effektivt sätt. Läraren förväntas vara ansvarig för att planera och genomföra undervisningen på ett systematiskt sätt och att ha ett tydligt syfte och mål med undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att undervisningen utvecklas för att motivera eleverna att lära. Syftet med undervisningens innehåll och arbetsuppgifter behöver tydliggöras för eleverna så att det blir tydligt vad de ska lära sig samt varför. Det är viktigt att eleverna förstår varför de ska lära sig innehållet i undervisningen. En viktig del är att läraren ser till att det finns en struktur på lektionerna, som innefattar introduktion, genomförande och en uppföljande avslutning. En lärares introduktion av en lektion skiljer sig åt beroende på om lektionen innebär start av ett nytt arbetsområde eller om lektionen befinner sig mitt i ett arbetsområde. Någon form av introduktion inför varje lektionsstart behöver dock läraren göra för att tydliggöra för eleverna vad de förväntas lära sig under lektionen. Det är viktigt att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv utan det måste även vara tydligt för eleverna varför de ska arbeta med uppgifterna och på så sätt öka förståelsen för det egna lärandet och även motivationen att lära. Att undervisningen på lektionen är strukturerad innebär att olika delmoment och aktiviteter är kopplade till varandra i ett logiskt och sammanhängande flöde och att det är tydligt hur de olika delmomenten och aktiviteterna främjar undervisningens syfte. På motsvarande sätt behöver varje lektion

få en avslutning. Även en avslutning kan genomföras på olika sätt. Syftet med avslutningen är att läraren sammanfattar undervisningens olika delar och relaterar eller återknyter till syftet med lektionen och arbetsområdet för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och för att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På Rönnäng skola saknas ett gemensamt arbete med att skapa trygghet. Det saknas även ett samlat arbete för att skapa studiero på skolenheten. Det arbete som finns sker när behov uppstår och det sker inom arbetslagen eller kollegor emellan.

Arbetet för trygghet

Granskningen visar att på Rönnäng skola saknas ett gemensamt arbete med att skapa trygghet. Av intervjuer och inskickat material framkommer att elevhälsan inte har kännedom om resultat från de enkäter gällande trygghet som skolenhetens elever besvarat. Lärarna har fått dessa resultat presenterade för sig men det genomförs inte något gemensamt arbete vad gäller trygghet på skolenheten. Dock ges eleverna möjlighet att på kartor markera otrygga områden på skolgården som sedan rastvakter bemannar. En av representanterna för elevhälsan deltar i förebyggande insatser gällande bland annat nätkränkningar. Dessa insatser är dock kommunövergripande och bygger inte på specifika behov vid Rönnäng skola. Enligt rektorn finns det på skolenheten inget ytterligare arbete om nätkränkningar och elevers trygghet på nätet. Lärarna har inte heller haft någon gemensam diskussion eller utbildning om detta och det är upp till den enskilde läraren att hålla sig uppdaterad. På skolenheten finns ett trygghetsteam men teamet arbetar mest åtgärdande, inte förebyggande och främjande. Därtill är förutsättningarna för trygghetsteamet oklara.

Arbetet för studiero

Granskningen visar att det saknas ett samlat arbete för att skapa studiero på skolenheten. Av intervjuer och inkommen information framkommer att det saknas gemensamma forum för personalen att diskutera studiero. Lärarna uppger att det på skolenheten inte finns några gemensamma överenskommelser eller strategier, men att lärarna i respektive arbetslag vid behov diskuterar detta. Lärare som arbetar inom samma årskurs kan även arbeta på ett mer lika sätt. Eleverna har varit delaktiga i arbetet med regler kring studiero, men de berättar att det ändå kan bli stökigt på lektionerna, speciellt när det är vikarier. Lärarna uppger att de försöker förebygga brist på studiero genom att planera för aktivitet och variation. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer dock att vid längre arbetspass med samma typ av uppgifter försämras studieron succesivt, vilket leder till att elever tappat fokus, koncentrationen minskar och ljudnivån ökar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt avseende studiero, i delaktighet med samtliga elever.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett samlat och strategiskt arbete gällande studiero. Det finns inte några gemensamma strategier för att skapa studiero. Lärarna diskuterar arbetet med att skapa studiero med varandra inom arbetslaget och i huvudsak enbart när behov uppstår.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Enligt läroplanen ska alla som arbetar på skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår av läroplanen att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin studiemiljö. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete. Det är skolans och ytterst rektorns ansvar att skapa en sådan skolmiljö.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar gemensamma förhållningssätt och strategier i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero. I arbetet bör samtliga elever vara delaktiga. När det gäller att vidta åtgärder när studieron brister behöver rektorn tydliggöra vilka strategier som lärarna ska använda, så att insatserna blir likvärdiga på skolenheten för att elever ska

vara trygga med vad som gäller. Rektorn behöver även följa upp att förhållningssätt och strategier följs av samtlig personal.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn analyserar inte skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen eller årskurser, inte heller mellan resultat på nationella prov och slutbetyg. Rektorn ser inte till att samtliga lärare använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn ger inte lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Rektorn organiserar inte heller verksamheten så att skolenhetens samtliga lärare ges möjlighet att regelbundet diskutera frågor som rör bedömning och tolkning av styrdokument.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn inte analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen eller årskurser eller mellan resultat på nationella prov och slutbetyg. I inskickad information och intervjuer framkommer att rektorn inte har uppmärksammat avvikelser över tid trots att dessa har funnits. Det gäller exempelvis diskrepans mellan nationella prov och slutbetyg i framför allt matematik och svenska i årskurs 6. Rektorn uppger att hen vid behov kan kommentera och ställa frågor till lärarna om omdömen och bedömningar. Dock finns det lärare som uppger att de aldrig har haft några diskussioner med rektorn om grunden till deras bedömningar. Dessutom läser elever vissa ämnen på en annan skolenhet och rektorn följer inte upp betyg och omdömen i dessa ämnen i syfte att säkra likvärdighet.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Av granskningen framkommer att rektorn inte ser till att samtliga lärare använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn ger inte heller lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. I intervjuer och inskickad information framkommer att rektorn inte organiserar verksamheten så att skolenhetens samtliga lärare ges möjlighet att regelbundet diskutera frågor som rör

bedömning och tolkning av styrdokument. Det framkommer vidare att det finns lärare på skolenheten som saknar ämneskollegor. Rektorn uppger att det är upp till dessa lärare att själva söka upp kollegor på exempelvis andra skolor för att diskutera bedömning. I kommunen finns ämnesnätverk inom vissa ämnen såsom matematik, svenska och engelska. Rektorn vet dock inte om skolenhetens representanter diskuterar bedömning vid träffarna eller att representanterna överför information tillbaka till övriga lärare avseende lärdomar från exempelvis samrättning av nationella prov. Lärare som deltagit i dessa nätverk uppger att det inte varit fokus på bedömning i diskussionerna, utan lärarna har pratat om exempelvis gemensamma screeningar och frågor av praktisk karaktär. Vidare framkommer att flera lärare känner sig osäkra i bedömningsarbetet när det handlar om omdömen och betyg. Visserligen uppger både rektorn och lärarna att personalen har deltagit i en av Skolverket anordnad föreläsning om betyg och bedömning men lärare säger att detta inte har följts upp genom exempelvis gemensamma diskussioner.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömning och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn på Rönnäng skola inte analyserar skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser och för därför inte heller diskussioner med lärare utifrån sådana analyser. Vidare saknas rutiner för att alla lärare ska ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Detta gäller utöver de rutiner som finns för sambedömning av de nationella proven. Rektorn ger således inte lärarna förutsättningar att systematiskt kvalitetssäkra omdömen och betyg genom tid för möten och diskussion. Rektorn ser inte heller till att lärarna använder sig av olika metoder och bedömningsunderlag för att göra likvärdiga bedömningar.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i betygen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem. Vidare framhålls i Skolverkets allmänna råd om betyg och provning betydelsen av lärares samsyn för arbetet med rättvisande och

likvärdiga betyg. Sambedömning beskrivs också som ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär bland annat att se till att alla lärare får förutsättningar att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett arbete med att följa upp och analysera lärarnas omdömen och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Om avvikelser framkommer i analysen behöver rektorn föra en diskussion med enskilda lärare, arbetslag eller hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser. Syftet med åtgärderna bör vara att höja likvärdigheten vid betygssättningen och bedömarkompetensen på skolenheten. Skolinspektionen rekommenderar vidare att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Detta bör ske med tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. Arbetet behöver i första hand inrikta sig på att lärarna tillsammans tolkar kriterier för bedömning i förhållande till respektive årskurs samt ämnets syfte och centrala innehåll. Även annat material som Skolverket producerar bör användas som diskussionsunderlag, exempelvis kommentarmaterial och bedömningsstöd för att förstå och tolka styrdokument rättvisande. Lärarna behöver även ges ytterligare möjlighet att samverka med lärare från andra skolor som har ansvar för samma årskurser och ämnen som de själva. Detta gäller särskilt de lärare som inte har några ämneskollegor på skolenheten. Genom en ökad samverkan ökar också förutsättningarna för likvärdiga bedömningar och betyg.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Ann-Krisin Hammersberg

Föredragande
Signerat av: Ann-Kristin Hammersberg

I handläggningen av ärendet har även utredare Camilla Adler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 21 och 22 maj. Den 27 maj genomfördes en digital intervju med rektorn. Besöket genomfördes av Camilla Adler och Ann-Kristin Hammersberg.

Rönnäng F-6 är en kommunal skola i Tjörns kommun. Läsåret 2023/2024 hade skolenheten, åk 1-6, omkring 200 elever. Skolenheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning vid Rönnäng skola i Tjörns kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver skapa en organisation för samverkan och utveckling av verksamheten där ett kollegialt lärande sker.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Lärarna behöver tydliggöra och synliggöra syftet med olika arbetsuppgifter så att eleverna får möjlighet att förstå och reflektera över vad de lärt sig och varför.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 3: Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt avseende studiero, i delaktighet med samtliga elever.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömning och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: